

مدل ساختاری تعهد زناشویی بر اساس باورهای غیر منطقی و عدالت زناشویی با میانجی‌گری تنظیم شناختی هیجان

کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی، قزوین، ایران
کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران
دانشجوی دکتری مشاوره، واحد بجنورد، دانشگاه آزاد اسلامی، بجنورد، ایران

فاطمه ملمع قبادی ^{id}

الهام صالحی ریزی* ^{id}

عبدالرضا افزود ^{id}

esalehi44@gmail.com

ایمیل نویسنده مسئول:

پذیرش: ۱۴۰۱/۰۸/۲۶

دریافت: ۱۴۰۱/۰۱/۳۰

فصلنامه علمی پژوهشی
خانواده‌درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۴۳۰-۲۷۱۷
<http://Aftj.ir>

دوره ۴ | شماره ۲ پیاپی ۱۵ | ۷۸-۶۰
تابستان ۱۴۰۲

نوع مقاله: پژوهشی

به این مقاله به شکل زیر استناد کنید:
درون متن:

(لممع قبادی و همکاران، ۱۴۰۲)

در فهرست منابع:

لممع قبادی، فاطمه، صالحی ریزی، الهام، و افزود، عبدالرضا. (۱۴۰۲). مدل ساختاری تعهد زناشویی بر اساس باورهای غیر منطقی و عدالت زناشویی با میانجی‌گری تنظیم شناختی هیجان. *خانواده‌درمانی کاربردی*. ۶۰-۷۸، (۲)۴

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر، بررسی مدل ساختاری تعهد زناشویی بر اساس باورهای غیر منطقی و عدالت زناشویی با میانجی‌گری تنظیم شناختی هیجان است. **روش پژوهش:** روش پژوهش همبستگی و از نوع مدل سازی معادلات ساختاری بود. جامعه‌ی آماری در این پژوهش شامل کلیه زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره تهران در سال ۱۴۰۰ بودند. برای انتخاب نمونه مورد پژوهش از روش نمونه گیری هدفمند استفاده شد، به این صورت که از بین زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره ۳۰۰ نفر براساس ملاک‌های ورود و خروج پژوهش به عنوان گروه نمونه انتخاب شد. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه باورهای غیرمنطقی جونز (۱۹۶۸)، پرسشنامه تعهد زناشویی آدامز و جونز (۱۹۹۷)، پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان گارنفسکی و کرایچ (۲۰۰۶)، مقیاس عدالت زناشویی غفاری و رضانی (۱۳۹۸) بودند. برای تحلیل داده‌ها از روش مدل سازی معادلات ساختاری استفاده شد. **یافته‌ها:** نتایج آزمون مدل مفهومی نشان داد شاخص‌های برازش مدل پژوهش در وضعیت مطلوبی قرار دارد. باورهای غیر منطقی بر تعهد زناشویی زوجین اثر غیرمستقیم (به واسطه تنظیم هیجان مثبت و تنظیم هیجان منفی) معنادار دارد ($P < 0/05$). عدالت زناشویی و خودکارآمدی به واسطه‌ی تنظیم هیجان منفی بر تعهد زناشویی بیماران اثر می‌گذارند ($P < 0/05$). **نتیجه‌گیری:** بر اساس یافته‌های پژوهش، در مراکز مشاوره، برای افزایش سطح تعهد زناشویی، توجه به پیشایندهای باورهای غیر منطقی و عدالت زناشویی ضروری است.

کلیدواژه‌ها: تعهد زناشویی، باورهای غیر منطقی، عدالت زناشویی، تنظیم شناختی هیجان.

مقدمه

افراد، تمایل زیادی به احساس صمیمیت^۱ و دوست داشتنی بودن از سوی دیگران دارند و ازدواج به منظور تامین نیاز به عشق و صمیمیت انجام می‌شود (الن و همکاران، ۲۰۲۲). هر ازدواج موفق حاوی سه رکن تعهد، جاذبه و تفاهم است که در این بین تعهد زناشویی^۲ قوی ترین و پایدارترین عامل پیش بینی کننده کیفیت و ثبات زناشویی است (جان و همکاران، ۲۰۱۷). عدم تعهد زناشویی عوارض و پیامدهای متعددی را به دنبال خواهد داشت که هم بر فرد، هم بر خانواده و هم بر جامعه به ویژه همسری که بی‌وفایی دیده است تاثیر می‌گذارد و آن‌ها را دچار تغییرات فیزیولوژیک در سیستم اعصاب و فعالیت شناختی خود می‌کند (گیورتز و همکاران، ۲۰۱۶). دین و اسپانیر (۱۹۷۴) تعهد زناشویی را تمایل زوجین به حفظ و ادامه دادن یک رابطه مشترک طولانی مدت تعریف می‌کنند. استنلی و آماتو، جانسون و مارکم (۲۰۰۶) نیز در تعریف تعهد اظهار داشتند که تعهد به عنوان میزان ارزشی که زوجین برای رابطه زناشویی خود قائل هستند و میزان تلاش و انگیزه آن‌ها برای حفظ و تداوم این رابطه تعریف می‌شود. تعهد ابعاد چندگانه‌ای دارد و دربرگیرنده ی دلایل شخصی، اخلاقی و اعتقادی به خصوصی است که شخص را به ادامه ی رابطه زناشویی پایبند می‌کند (هو و همکاران، ۲۰۱۹). مطالعات نشان می‌دهند که عوامل فردی، زوجی و محیطی بسیاری بر تعهد زناشویی تاثیر می‌گذارند (بیلال و همکاران، ۲۰۲۱؛ دیو و همکاران، ۲۰۱۸). یافته‌های پژوهش تیکداری نژاد و خزری مقدم (۲۰۱۷) نشان داد رابطه مثبت معناداری بین باورهای غیر منطقی زوجین و تعارضات زناشویی وجود دارد.

در سال‌های اخیر بر اهمیت نقش تنظیم شناختی هیجان بر روابط زناشویی در پژوهش‌های مختلف تاکید شده است (فهد و حنیف، ۲۰۲۱). راهبردهای تنظیم هیجان مقوله‌ای است که افراد را بر هیجان‌هایی که تجربه می‌کنند و همچنین بر زمان تجربه آن و چگونگی تجربه و ابراز آن مسلط می‌کند (گراس، ۲۰۱۵). بسیاری از فرایندهای تنظیم هیجان بین انسان‌ها مشترک است اما به نظر می‌رسد که هر فرد به استفاده از برخی الگوهای مشخص تمایل دارد. به این الگوها راهبردهای تنظیم هیجان و به حیطةی شناختی آن راهبردهای تنظیم شناختی هیجان گفته می‌شود (هاروود و انگلیم، ۲۰۲۱). راهبردهایی که افراد برای تنظیم هیجان‌اتشان استفاده می‌کنند، در پژوهش‌های نظری و کاربردی بسیاری مورد بررسی واقع شده است (آلداو، نولن-هاکسمن و شوزر، ۲۰۱۰؛ اپلتون و همکاران، ۲۰۱۳؛ توماس و همکاران، ۲۰۱۹). آگاهی از هیجان‌های کلامی و غیر کلامی و ارزیابی آن‌ها در خود یا دیگران، می‌تواند موجب تمایل به پاسخدهی ارادی در جهت تعدیل و استفاده از هیجان‌ها شود (رایو و همکاران، ۲۰۱۳). تنظیم هیجان‌ها مستلزم مدیریت هیجان‌های مثبت و منفی در خود و در دیگران بر مبنای شرایط موجود است (اپیالا و همکاران، ۲۰۱۵). تروی و ماوس (۲۰۱۱) نیز ارزیابی مجدد شناختی را به عنوان یک راهبرد انطباقی فرض می‌کنند و اعتقاد دارند از آنجا که تاثیر مستقیمی بر ارزیابی‌ها می‌گذارد افراد می‌توانند با بهره‌گیری از آن واکنش هیجانی خود را به رویدادهای استرس‌زا جهت بهبود عملکرد تغییر دهند. کالتن (۲۰۲۱) بر روی نقش تنظیم هیجان بر تعارضات زناشویی تاکید می‌کند.

1. Intimacy

2. marital commitment

در میان عوامل فردی، باورهای غیر منطقی^۱ از منابع مهم تاثیر گذار بر تعهد زناشویی است (توپکایا، ساهین و مهل، ۲۰۲۱). باورهای غیرمنطقی، خواستها و اهدافی هستند که به صورت ترجیحات ضروری و الزامی در می‌آیند و تبدیل به اهداف اجباری و الزامی و قطعی می‌گردد به طوری که اگر برآورده نشوند به آشفتگی و اضطراب منجر می‌گردد (برنارد، ۱۹۹۱؛ به نقل از پتریدس، گومز و پرز-گونزالز، ۲۰۱۷). از نظر الیس (۲۰۰۱) انسان‌ها گرایش نیرومندی به این دارند که با درونی کردن عقاید خودشکن، خود را از لحاظ هیجانی ناراحت کنند و به همین دلیل است که دستیابی به سلامت روان و حفظ کردن آن واقعا دشوار است. نتایج پژوهش‌های الیس (۱۹۹۴)؛ بک، راش و ایمری (۱۹۷۶)؛ بک و ویشار (۱۹۹۵) بیانگر آن است که مشکلات عاطفی و رفتاری از تحریف واقعیت بر اساس فرض‌ها و منطق معیوب ناشی می‌شوند. این نوع ارزیابی‌های تحریف شده به هیجان‌های خاصی منجر می‌شوند. بنابراین پاسخ‌های هیجانی فرد با ارزیابی تحریف شده‌ی خود هماهنگ است نه با واقعیت؛ یکی دیگر از متغیرهای مورد بررسی در پژوهش حاضر عدالت زناشویی^۲ است. عدالت یک نگرانی اساسی در تعاملات با دیگران را انعکاس می‌دهد و می‌تواند تواند بر هویت افراد، انگیزه‌ها و رفتار آن‌ها تاثیر داشته باشد (رنا و گولریا، ۲۰۲۲). از نظر دی کرم و ون دایک (۲۰۰۹) عدالت به عنوان یک نگرانی اجتماعی، ابزار تنظیم‌کننده مهمی در زندگی اجتماعی است. از دید برخی پژوهشگران، اهمیت پدیده‌های ادراکی مانند عدالت، تنها از طریق بررسی پیامدهایی که دارند قابل بررسی است. برخی یافته‌ها نشان داده‌اند که بدون وجود باور به عادلانه بودن شرایط، میزان تعهد و تلاش کاهش می‌یابد (غفاری و رضانی، ۱۳۹۸)؛ همچنین عدالت یکی از مهم‌ترین عوامل راه انداز خودآگاهی، خودارزیابی و خودتنظیمی و تفکیکی خویشتن معرفی شده است (فهیمی و تقوایی، ۲۰۲۲). برای مطالعه این جنبه اجتماعی مهم از تعاملات با دیگران، ادبیات پژوهشی روان‌شناختی انواع مختلف عدالت را متمایز کرده است. به ویژه در چارچوب نظریه عدالت اجتماعی، بین عدالت توزیعی، روبه‌ای و تعاملی تمایز قائل شده‌اند (لتسا، فرمیونگ و منساه، ۲۰۲۱). پژوهش‌های مختلف بر تأثیر مثبت تقسیم عادلانه دارایی و نیز کارهای منزل، احساس احترام و منزلت، مدیریت منصفانه امور مالی، تصمیم‌گیری مشترک، مسئولیت‌پذیری مشترک و تقسیم عادلانه فشار کاری در زندگی زوجی تأکید کرده‌اند (اسکاگرد، جانسن، هاراکس و دی فرین، ۲۰۱۱). ژانگ و تسانگ (۲۰۲۱) شواهدی از نقش تعدیل‌گر ادراک انصاف در رابطه بین درآمد زن و کیفیت زناشویی، در نمونه‌ای از زنان چینی گزارش کردند. همچنین نورانی و همکاران (۱۳۹۸) بر اهمیت نگرش جنسیتی و تقسیم کارهای خانه در ادراک عدالت در زوجین تأکید کرده‌اند. بنابراین می‌توان فرض کرد که عدالت زناشویی در رابطه زوجی اهمیت دارد و بر کیفیت زناشویی تأثیر مثبت می‌گذارد. پژوهش حاضر به دنبال پاسخگویی به سوالات زیر بود:

۱- آیا مدل ساختاری تعهد زناشویی بر اساس باورهای غیر منطقی و عدالت زناشویی با میانجی‌گری تنظیم شناختی هیجان دارای برازش است؟

1. irrational beliefs
2. marital justice

روش پژوهش

این پژوهش با توجه به هدف آن از نوع تحقیقات کاربردی و از لحاظ شیوه گردآوری داده‌ها و تحلیل آنها به روش توصیفی و از نوع طرح‌های همبستگی و روش مدل‌یابی معادلات ساختاری می‌باشد که به صورت مقطعی انجام شد. جامعه‌ی آماری در این پژوهش شامل کلیه زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره تهران در سال ۱۴۰۰ بودند. روش نمونه‌گیری پژوهش حاضر روش خوشه‌ای است به این صورت که از بین زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره تهران ۳۰۰ نفر براساس ملاک‌های ورود و خروج پژوهش به عنوان گروه نمونه انتخاب شد. جهت نمونه‌گیری ابتدا از بین مراکز، ۶ مرکز به صورت تصادفی انتخاب شد سپس پژوهشگر پس از اخذ مجوز همکاری از سوی هر از این مراکز، اقدام به توزیع و جمع‌آوری پرسشنامه کرد. معیارهای ورود به مطالعه عبارت بود از: سطح تحصیلات حداقل دیپلم، طول مدت ازدواج بیش از یک سال، عدم اعتیاد همسر، عدم ابتلا به اختلالات روان‌پریشی براساس یک مصاحبه مقدماتی.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه باورهای غیرمنطقی جونز. این آزمون برای اندازه‌گیری و سنجش عقاید غیرمنطقی ساخته شده است. این آزمون در سال ۱۹۶۸ توسط جونز تهیه گردید. اکثر تحقیقاتی که پیرامون رابطه عقاید و باورهای غیرمنطقی با کنش‌های رفتاری و عاطفی در زمینه درمان عقلانی-عاطفی صورت گرفته است، از این آزمون استفاده نموده‌اند. باورهای غیرمنطقی جونز از ده قسمت شامل ۱۰۰ عبارت ساخته شده است. فرم کوتاه این آزمون در ایران توسط عبادی و معتمدین (۱۳۸۴) طراحی گردید. آن‌ها پس از تحلیل پاسخ‌نامه‌های آزمودنی‌ها، ۶۰ ماده از ۱۰۰ ماده آزمون را حذف کردند و یک ساختار چهار عاملی به دست آوردند. این چهار عامل عبارت بودند از: درماندگی در برابر تغییر، توقع تایید از دیگران، اجتناب از مشکل، بی‌مسئولیتی هیجانی. عبارات آزمون به صورت لیکرت پنج درجه‌ای است. آزمودنی هر عبارت را خوانده و موافقت یا عدم آن را از کاملاً مخالف (۱) تا کاملاً موافق (۵) مشخص می‌کند. برای سنجش پایایی آزمون و همسانی درونی عامل‌های استخراج شده، عبادی و معتمدی (۱۳۸۴) برای نسخه ۴۰ ماه‌های این پرسشنامه از ضریب الفای کرونباخ و دو نیمه‌سازی استفاده کردند. ضریب الفای کرونباخ کلی این آزمون برابر با ۰/۷۵ و به دست آمد. و برای عامل‌های درماندگی در برابر تغییر ۰/۸، توقع تایید از دیگران (۰/۸۱)، اجتناب از مشکل (۰/۷۳)، بی‌مسئولیتی هیجانی (۰/۷۵) بدست آمد.

۲. پرسشنامه تعهد زناشویی آدامز و جونز (۱۹۹۷). این پرسشنامه میزان پایبندی افراد به همسر و ازدواجشان و ابعاد آن را اندازه‌گیری می‌کند. این آزمون ۴۴ سوالی توسط آدامز و جونز (۱۹۹۷) برای مقاصد پژوهشی تهیه و تدوین شده است. (عباسی، ۱۳۸۸). هر سوال آزمون دارای یک مقیاس ۵ درجه‌ای: کاملاً مخالفم، مخالفم، نظری ندارم، موافقم و کاملاً موافقم است، که به هر گزینه نمره‌ای بین ۱ تا ۵ تعلق می‌گیرد. به گزینه کاملاً موافقم نمره ۵ و به گزینه کاملاً مخالفم نمره ۱ داده می‌شود. دامنه کلی نمرات افراد بین ۱ تا ۱۷۲ نمره است و نمره بالاتر در این آزمون، بالا بودن تعهد کلی زوجین را نشان می‌دهد (عباسی، ۱۳۸۸). مولید، آدامز و جونز (۱۹۹۷) در ۶ پژوهش مختلف به منظور به دست آوردن پایایی وروایی پرسشنامه، آن را روی ۴۱۷ نفر متاهل، ۳۴۷ نفر مجرد و ۴۶ نفر مطلقه اجرا کردند. در این مطالعات همبستگی هر سوال با نمره کل آزمون بالا و معنادار بود و به طور کلی ابعاد این پرسشنامه از

بیشترین حمایت تجربی و نظری برخوردار بود. آدامز و جونز (۱۹۹۷) میزان پایایی هر یک از مقیاسهای این آزمون را بر روی نمونه مذکور به این شرح زبردست آوردند: تعهد به همسر، ۰/۹۱؛ تعهد به ازدواج، ۰/۸۶؛ احساس تعهد، ۰/۸۹ (عباسی، ۱۳۸۸). در مطالعه‌ای مقدماتی توسط عباسی (۱۳۸۸) روایی محتوایی این آزمون مورد تأیید قرار گرفت.

۳. پرسشنامه تنظیم شناختی هیجان (CERQ). برای سنجش راهبردهای تنظیم شناختی هیجان از پرسشنامه گارنفسکی و کرایج (۲۰۰۶) استفاده شد. بر خلاف سایر پرسشنامه‌های مقابله‌ای که به صورت آشکار بین افکار فرد و اعمال واقعی او تمایز قایل نمی‌شوند، این پرسشنامه افکار فرد را پس از مواجه با یا تجربه منفی و یا وقایع آسیب‌زا ارزیابی می‌کند، نسخه کوتاه این پرسشنامه ۱۸ گویه دارد که راهبردهای خودتنظیمی را در پاسخ به حوادث تهدیدکننده و استرس‌زای زندگی در اندازه‌های پنج درجه‌ای از یک (هرگز) تا پنج (همیشه) نمره گذاری می‌شود. ضریب آلفا برای خرده مقیاس‌های این پرسشنامه در دامنه ۰/۷۱ تا ۰/۸۱ و ضریب اعتبار خرده مقیاس‌های آن به شیوه بازآزمایی به فاصله زمانی ۱۴ ماده در دامنه ۰/۴۸ تا ۰/۶۱ گزارش شده است (اپلیتون و همکاران، ۲۰۱۳). راهبردهای خودتنظیمی را می‌توان به دو نوع راهبرد مقابله‌ای بیشتر سازش‌یافته (مثبت/کارآمد) و کمتر سازش‌یافته (منفی/ناکارآمد) تقسیم کرد. در ایران نیز ضریب آلفا برای خرده مقیاس‌های این آزمون را در دامنه ۰/۶۲ تا ۰/۹۱ و همچنین ضریب اعتبار این عوامل را به شیوه بازآزمایی با فاصله زمانی یک هفته بین ۰/۷۵ تا ۰/۸۸ به دست آورده‌اند. در پژوهش خدایانه و همکاران (۱۳۹۶) روایی محتوایی پرسشنامه خودتنظیمی، بر اساس داوری هشت نفر از متخصصان روان‌شناسی بررسی و ضرایب توافق کندال برای زیر مقیاس‌ها از ۰/۸۱ تا ۰/۹۲ محاسبه شد.

۴. مقیاس عدالت زناشویی (MJS). این مقیاس مشتمل بر ۲۰ گویه است که منطبق بر مفهوم سازی مولفه‌های عدالت اجتماعی و سازمانی به منظور اندازه‌گیری عدالت زناشویی در روابط زوجین توسط غفاری و رضانی (۱۳۹۸) ساخته شده است. این آزمون از دو خرده مقیاس عدالت توزیعی (۸ گویه) و عدالت رویه‌ای/تعاملی (۱۲ گویه) تشکیل شده است. گویه‌های مقیاس عدالت زناشویی روی مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای (از ۱ = خیلی تا ۵ = خیلی زیاد) نمره گذاری می‌شوند. غفاری و رضانی (۱۳۹۸) روایی مقیاس عدالت زناشویی را از طریق تحلیل عاملی، بررسی همسانی درونی خرده مقیاس‌ها روایی همگرا و واگرا و اعتبار آن را از طریق پایایی بازآزمایی و همسانی درونی گویه‌ها (آلفای کرونباخ ۰/۹۳، ۰/۹۶ و ۰/۹۷ به ترتیب برای خرده مقیاس‌های عدالت توزیعی، عدالت رویه‌ای / تعاملی و کل مقیاس) در زنان و مردان مورد تأیید قرار دادند. در پژوهش حاضر و بر اساس تحلیل عاملی تاییدی، الگوی دو عاملی عدالت توزیعی برآزش قابل قبولی با داده‌ها داشت. همچنین ضریب آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌های عدالت توزیعی، عدالت رویه‌ای/تعاملی و کل مقیاس به ترتیب ۰/۹۱، ۰/۹۴ و ۰/۹۶ به دست آمد.

شیوه اجرا. ملاحظات اخلاقی پژوهش حاضر به شرح ذیل بودند: تمامی افراد به صورت کتبی اطلاعاتی در مورد پژوهش دریافت کرده و در صورت تمایل در پژوهش مشارکت می‌نمودند. این اطمینان به افراد داده شد که تمام اطلاعات محرمانه هستند و برای امور پژوهشی مورد استفاده قرار خواهند گرفت. به منظور رعایت حریم خصوصی، نام و نام خانوادگی شرکت‌کنندگان ثبت نشد. در پژوهش حاضر به منظور تحلیل داده‌ها آمار توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد، فراوانی، درصد فراوانی) و آمار استنباطی و آزمون فرضیه-

های پژوهش از روش مدل یابی معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزار Amos.22 و SPSS.22 انجام شد.

یافته‌ها

نتایج تحلیل داده‌های جمعیت شناختی نشان داد بیشتر افراد گروه نمونه ۳۰ تا ۴۰ سال سن داشتند. همچنین بیشترین فراوانی برای شرکت کنندگان با تحصیلات کارشناسی بود. در ادامه یافته‌های توصیفی متغیرهای پژوهش گزارش شد.

جدول ۱. یافته‌های توصیفی خرده مقیاس‌های تحقیق

شاخص آماری مقیاس	میانگین	انحراف استاندارد	کجی	کشیدگی
باورهای غیر منطقی	۱۲۲/۱۹	۱۶/۳۶	-۰/۷۴	۰/۷۹
عدالت زناشویی	۴۳/۱۸	۸/۱۲	۰/۰۴	-۰/۶۰
تنظیم هیجان مثبت	۲۵/۴۹	۶/۳۸	-۰/۴۷	۰/۵۵
تنظیم هیجان منفی	۲۶/۸۱	۵/۱۸	۰/۱۴	-۰/۵۷
تعهد زناشویی	۹۹/۰۹	۱۳/۴۶	-۰/۰۱	-۰/۵۶

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد که میانگین و انحراف استاندارد نمره باورهای غیرمنطقی (۱۲۲/۱۹) (۱۶/۳۶) است. همچنین میانگین و انحراف استاندارد نمره عدالت (۴۳/۱۸) (۸/۱۲) و تنظیم هیجان مثبت میانگین و انحراف استاندارد (۲۵/۴۹) (۶/۳۸) و تنظیم هیجان منفی میانگین و انحراف استاندارد (۲۶/۸۱) (۵/۱۸) است و میانگین و انحراف نمره تعهد زناشویی (۹۹/۰۹) (۱۳/۴۶) است. همچنین جدول فوق نشان می‌دهد که چولگی و کشیدگی بین ± 2 قرار دارند؛ بنابراین توزیع داده‌های متغیرهای پژوهش طبیعی است.

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵
باورهای غیر منطقی	۱				
عدالت زناشویی	-.۰/۴۰**	۱			
تنظیم هیجان مثبت	-.۰/۶۹**	۰/۱۳*	۱		
تنظیم هیجان منفی	۰/۲۹**	-۰/۴۰**	-۰/۳۸**	۱	
تعهد زناشویی	-۰/۳۷**	۰/۱۳*	۰/۵۲**	-۰/۴۸**	۱

**P ۰/۰۵

بر اساس جدول ۲، ضرایب همبستگی بین مقیاس‌های باورهای غیر منطقی، عدالت زناشویی، تنظیم هیجان مثبت، تنظیم هیجان مثبت، تعهد زناشویی از نظر آماری معنادار بود (P ۰/۰۵). یکی از

مفروضه‌های مدل‌سازی معادلات ساختاری نرمال بودن توزیع چند متغیری است. برای این منظور در نرم افزار AMOS از ضریب کشیدگی چند متغیری مardia استفاده می‌شود. مقدار ضریب مardia برای داده‌های پژوهش حاضر برابر با ۲/۷۶ است که نشان می‌دهد مفروضه نرمال بودن چند متغیره برقرار است. در ادامه نتایج حاصل از اجرای مدل ساختاری پژوهش گزارش می‌شود.

جدول ۳. ضرایب و معناداری اثرات مستقیم و غیرمستقیم بر تعهد زناشویی

متغیر ملاک	متغیر پیش بین	نوع اثر	β استاندارد شده	آماره	sig
تعهد زناشویی	باورهای غیر منطقی	مستقیم	-۰/۳۷	-۳/۶۶	۰/۰۰۱
تعهد زناشویی	باورهای غیر منطقی	به واسطه‌ی تنظیم هیجان مثبت	-۰/۳۵	-۳/۴۹	۰/۰۰۱
تعهد زناشویی	باورهای غیر منطقی	به واسطه‌ی تنظیم هیجان منفی	-۰/۱۴	-۲/۳۲	۰/۰۲
تعهد زناشویی	عدالت زناشویی	مستقیم	۰/۱۳	۲/۰۴	۰/۰۴
تعهد زناشویی	عدالت زناشویی	به واسطه‌ی تنظیم هیجان منفی	۰/۱۹	۲/۱۲	۰/۰۳
تعهد زناشویی	عدالت زناشویی	به واسطه‌ی تنظیم هیجان مثبت	۰/۰۷	۱/۲۵	۰/۱۴

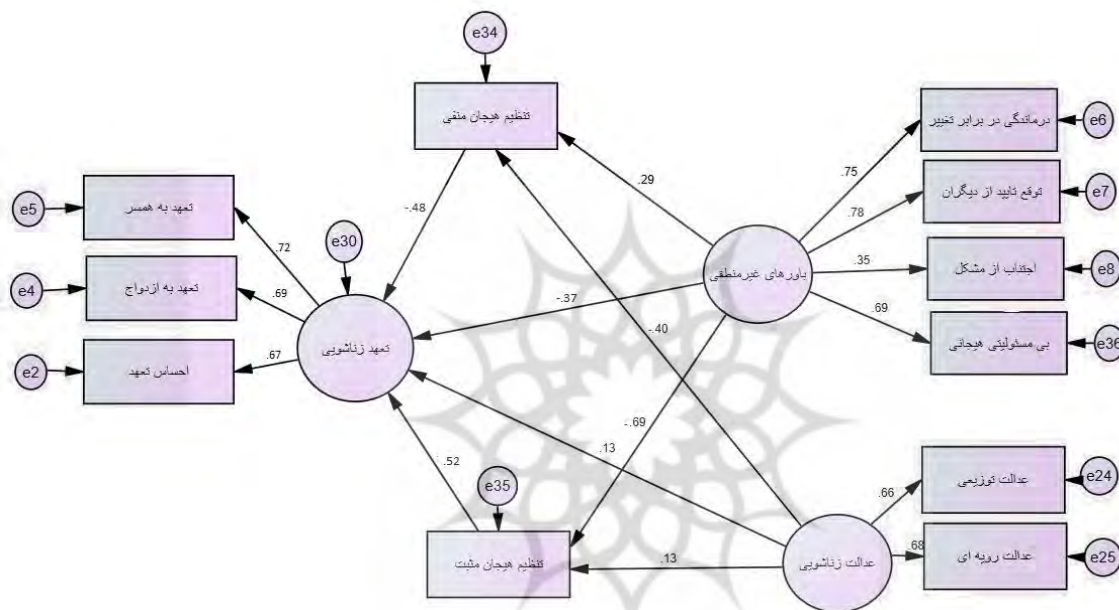
آنچه از نتایج جدول ۳ برمی‌آید این است که عوامل باورهای غیر منطقی و عدالت زناشویی اثر مستقیم بر تعهد زناشویی داشته‌اند. همچنین فرضیه مطرح شده در ارتباط با وجود اثر غیرمستقیم باورهای غیر منطقی بر تعهد زناشویی زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره به واسطه‌ی تنظیم هیجان مثبت با ۹۵ درصد اطمینان مورد تأیید بوده است. تنظیم هیجان منفی و تنظیم هیجان مثبت در رابطه‌ی باورهای غیر منطقی با تعهد زناشویی نقش میانجی معنادار داشته‌اند ($P < ۰/۰۵$). در نهایت تنظیم هیجان منفی در رابطه‌ی عدالت زناشویی با تعهد زناشویی نقش میانجی معنادار داشته‌اند ($P < ۰/۰۵$).

جدول ۴. شاخص‌های برازش مدل

نام شاخص	شاخص‌های برازش
	مقدار حد مجاز
χ^2	۱/۷۳
df	کمتر از ۳
RMSEA (ریشه میانگین خطای برآورد)	۰/۰۵
CFI (برازندگی تعدیل یافته)	۰/۹۶
NFI (برازندگی نرم شده)	۰/۹۵
	بالاتر از ۰/۹

GFI (نیکویی برازش)	۰/۹۵	بالاتر از ۰/۹
AGFI (نیکویی برازش اصلاح شده)	۰/۹۴	بالاتر از ۰/۹

به طور کلی در کار با برنامه اموس هر یک از شاخص‌های بدست آمده به تنهایی دلیل برازندگی یا عدم برازندگی مدل نیستند و این شاخص‌ها را در کنار هم بایستی تفسیر نمود. مقدارهای بدست آمده برای این شاخص‌ها نشان می‌دهد که در مجموع الگو در جهت تبیین و برازش از وضعیت مناسبی برخوردار است.

شکل ۱. مدل در حالت ضرایب استاندارد شده

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر، بررسی مدل ساختاری تعهد زناشویی بر اساس باورهای غیر منطقی و عدالت زناشویی با میانجی‌گری تنظیم شناختی هیجان است. بی‌تردید بسیاری از مشکلات روانی ریشه در باورها و افکار غیرمنطقی و غیر واقعی در مورد خود، دیگران و جهان پیرامون دارد. این باورها دارای هدف‌ها یا خواسته‌هایی هستند که به شکل اولویت‌ها و ترجیح‌هایی ضروری نمود پیدا می‌کنند و در صورت برآورده نشدن موجب آشفتگی فکری می‌شوند. به اعتقاد بسیاری از نظریه پردازان (الیس، ۱۹۹۹؛ درابیتز و بک، ۱۹۹۸؛ داتیلیو، ۲۰۰۰) شمار زیادی از واکنش‌های نامطلوب و اختلال‌ها، ناشی از باورها و تفکرات غیر منطقی است و تا زمانی که اینگونه افکار تداوم یابند، مشکلات مربوط به ارتباط، پذیرش و همراهی با دیگران نیز ادامه خواهند یافت. بدین ترتیب، بسیاری از مشکلات انسانی را می‌توان زاده ی باورها و تفکرات خیالی و بی‌معنای انسان دانست. از سویی به نظر بسیاری از محققان (آدیس و برنارد، ۲۰۰۰؛ استاکرت و بورسک، ۲۰۰۳) انتظار این که همسر باید همه نیازها را برآورده کند ناشی از این باور است که

ازدوج می‌تواند همه نیازهای روانی را تحقق بخشد. وود (۱۹۹۶) خانواده را یک سیستم متشکل از روابط متقابل و یک سازمان اجتماعی مهم معرفی می‌کند. خانواده درمانگران ساخت‌نگر همچون مینوچین (۱۹۷۴)، به نقل از گلدنبرگ و گلدنبرگ (۲۰۰۰) خانواده را سازمانی از خرده نظام‌های متعامل می‌دانند (عیسی‌نژاد و همکاران، ۲۰۲۱). مفهوم قدرت در نظریه‌های ساخت‌نگر خانواده که به موضوع اقتدار (یعنی این که چه کسی تصمیم می‌گیرد) در ساخت خانواده می‌پردازند (گلدنبرگ و گلدنبرگ، ۲۰۰۰)، بی‌مشابهت به مباحث عدالت رویه‌ای نیستند. هیلی (۱۹۷۱)، به نقل از گلدنبرگ و گلدنبرگ (۲۰۰۰) نیز بر موضوع سلسله مراتب قدرت در خانواده تأکید کرده است. از این رو می‌توان اهمیت توزیع، رویه‌ها و تعاملات عادلانه در سازمان‌ها را به سازمان خانواده نیز تعمیم داد و نقش آن در تعهد زناشویی را درک کرد.

طبقه بندی‌های گوناگون از افکار و باورهای ناکارآمد و غیر منطقی در زمینه‌های مختلف روابط فردی (مانند روابط زناشویی) و اجتماعی ارائه شده اند. این گوناگونی نشان می‌دهد که عوامل و زمینه‌های مختلف زیست شناختی، اجتماعی، فرهنگی و روان شناختی می‌توانند به باورها و افکار غیر منطقی متعددی بیانجامد. برای نمونه الیس (۲۰۰۱) معتقد است که انسان این استعداد را دارد که طرز تفکر و باورهای غیر منطقی را از والدین یا عوامل فرهنگی کسب کند. به اعتقاد صاحب نظران دیگر (مانند جونز، چائو، ۱۹۹۷) نیز جوامع و خانواده‌ها از نظر گرایش به ایجاد انواع باورهای منطقی و غیر منطقی با یکدیگر متفاوتند. ارزیابی بافت فرهنگی که در آن استانداردهای رابطه مطرح و تقویت می‌شوند، از اهمیت زیادی برخوردارند. بر اساس نظریه الیس افرادی که دارای باورهای غیر منطقی هستند تجربه‌ها، رویدادهای گذشته و تاریخچه زندگی را تعیین کننده رفتار کنونی می‌دانند اما با آن که تاثیر گذشته را در تعیین رفتار کنونی به هیچ وجه نمی‌توان نادیده انگاشت این باور نیز غیر منطقی است. زیرا رفتارهای گذشته ممکن است برای زمان بدون کاربرد و نامناسب باشند. از نظر الیس (۲۰۰۱) انسان‌ها گرایش نیرومندی به این دارند که با درونی کردن عقاید خودشکن، خود را از لحاظ هیجانی ناراحت کنند و به همین دلیل است که دستیابی به سلامت روان و حفظ کردن آن واقعا دشوار است. نتایج پژوهش‌های الیس (۱۹۹۴)؛ بک، راش و ایمری (۱۹۷۶)؛ بک و ویشار (۱۹۹۵) بیانگر آن است که مشکلات عاطفی و رفتاری از تحریف واقعیت بر اساس فرض‌ها و منطق معیوب ناشی می‌شوند. این نوع ارزیابی‌های تحریف شده به هیجان‌های خاصی منجر می‌شوند. بنابراین پاسخ‌های هیجانی فرد با ارزیابی تحریف شده‌ی خود هماهنگ است نه با واقعیت. بک و ایمری (۱۹۹۰) در تحقیقات خود به این نتیجه رسیدند که پرداختن به الگوهای فکری معیوب باعث اضطراب می‌شود و تفکر غیر منطقی اضطراب را تشدید می‌کند. بر این اساس می‌توان گفت یکی از عمده ترین عرصه‌های بروز و نفوذ افکار غیر منطقی و ناکارآمد، زندگی زناشویی است؛ علیرغم آن که به اعتقاد بسیاری از صاحب نظران ازدواج یکی از بنیادهای جهان شمول به حساب می‌آید و به گونه‌ای تنگاتنگ زندگی افراد بشر را تحت تاثیر قرار می‌دهد، اما از آسیب‌های گوناگون در امان نیست (حسین‌زاده و همکاران، ۲۰۲۱). بطور کلی می‌توان گفت باورهای ناکارآمد، علت اصلی بسیاری از اختلاف‌های اجتماعی به ویژه روابط زوج هاست؛ منظور از چنین باورهایی، در واقع وجود افکار نادرست و نامنتطب با واقعیت درباره خود و جهان است (دی، کومار روی و سرخل، ۲۰۱۷). این باور در واقع به

منزله بهانه‌ای به کار می‌رود که مانع تغییر رفتار شود. به عقیده برنز (۱۹۹۰؛ ترجمه قراچه داغی، ۱۳۹۰) یکی از باورها ناکارآمد که به ارتباط ناموفق زن و شهر می‌انجامد بررسی احساس‌ها و افکار گذشته همسر به جای مشکلات کنونی و حل مساله فعلی آنان است. یکی از محدودیت‌های پژوهش حاضر استفاده ی صرف از ابزار پرسشنامه بود. براین اساس هرچند تلاش فراوانی صورت گرفت تا اطلاعات مناسبی جمع آوری شود اما جلوگیری کامل از تحریفات انسانی امکانپذیر نیست. براساس نتایج پژوهش حاضر می‌توان در ارتباط با کمک به زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره این پیشنهاد را مطرح کرد که درک نقش باورهای غیرمنطقی و عدالت زناشویی، بر روابط زناشویی و به ویژه تعهد زناشویی، می‌تواند منجر به اتخاذ درمان روانشناختی مناسب شده و به روانشناسان و مشاوران خانواده در این زمینه کمک کند.

موازین اخلاقی

در این پژوهش موازین اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. همچنین زمان تکمیل پرسشنامه‌ها ضمن تأکید به تکمیل تمامی سؤال‌ها، شرکت‌کنندگان در مورد خروج از پژوهش در هر زمان و ارائه اطلاعات فردی مختار بودند. به آن‌ها اطمینان داده شد که اطلاعات محرمانه می‌ماند و این امر نیز کاملاً رعایت شد.

سیاسگزاری

نویسندگان پژوهش حاضر بر خود لازم دانستند که از کلیه افرادی که در پژوهش شرکت نمودند و همکاری لازم را جهت اجرای پژوهش نمودند، کمال تشکر و سپاس خود را ابراز نماید.

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان این مقاله در طراحی، مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، گردآوری داده‌ها، تحلیل آماری داده‌ها، پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی سازی نقش یکسانی داشتند.

تعارض منافع

هیچ‌گونه تضاد منافع بین نویسندگان وجود ندارد.

منابع

غفاری، مجید، و رمضانی، نیلوفر. (۱۳۹۸). عدالت زناشویی و کیفیت زناشویی: نقش واسطه‌ای پرخاشگری ارتباطی پنهان. مجله خانواده پژوهی، ۱۵(۴)، ۴۸۷-۵۰۳.

References

Allen, S., Hawkins, A. J., Harris, S. M., Roberts, K., Hubbard, A., & Doman, M. (2022). Day to day changes and longer term adjustments to divorce ideation: Marital commitment uncertainty processes over time. *Family Relations*, 71(2), 611-629.

- Beck, A. T., & Emery, G. (1990). *Anxiety disorders and phobias*: New York: Basic Books.
- Beck, A. T., & Wisner, M. E. (1995). Cognitive therapy. In R. J. Corsini, and D. Wedding (Eds.), *Current Psychotherapies* (4th ed., 285-320). Itasca, IL: F.E. Peacock.
- Beck, A. T., Rush, J., Shaw, B., & Emery, G. (1976). *Cognitive therapy of depression*. New York: Guilford Press.
- Bilal, A., Muhammad, K., & Riaz, S. (2021). Marital commitment and marital satisfaction in patients of chronic diseases: Mediating role of sexual satisfaction. *Rawal Medical Journal*, 46(1), 189-189.
- Colton, K. (2021). *Early Exposure to Marital Conflict and Adolescent Emotion Regulation*. Rochester Institute of Technology.
- De Cremer, D., & van Dijke, M. (2009). On the psychology of justice as a social regulation tool. *Netherlands Journal of Psychology*, 65, 114-117.
- Del Mar Sánchez-Fuentes, M., Santos-Iglesias, P., & Sierra, J. C. (2014). A systematic review of sexual satisfaction. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 14(1), 67-75.
- Dew, J., LeBaron, A., & Allsop, D. (2018). Can stress build relationships? Predictors of increased marital commitment resulting from the 2007–2009 recession. *Journal of Family and Economic Issues*, 39(3), 405-421.
- Ellis, A. (2001). *Feeling better, getting better, and staying better*. Atascadero, CA: Impact.
- Ellis, A. (2001). *Overcoming destructive beliefs, feelings, and behaviors*. Amherst, NY: Prometheus Books.
- Fahimi M, & Taghvaei D. (2022). Predicting marital adjustment based on marital justice and marital burnout. *JARAC*; 4 (1) :1-12
- Ghaffari, M., & Ramezani, N. (2019). Marital justice and marital quality: the mediating role of covert relational aggression. *Journal of Family Studies*, 15(4), 487-503. (In Persian).
- Givertz, M., Segrin, C., & Wozidlo, A. (2016). Direct and indirect effects of commitment on interdependence and satisfaction in married couples. *Journal of Family Psychology*, 30(2), 214.
- Hou, Y., Jiang, F., & Wang, X. (2019). Marital commitment, communication and marital satisfaction: An analysis based on actor-partner interdependence model. *International Journal of Psychology*, 54(3), 369-376.
- Hoseinzade Z, Ghorbansirodi S, Khalatbari J, Rahmani M. (2021). The comparison of the effectiveness of emotionally focused couples therapy and reality therapy for couples on marital communication beliefs and marital expectations of couples. *JARAC*; 3 (2) :1-13
- John, N. A., Seme, A., Roro, M. A., & Tsui, A. O. (2017). Understanding the meaning of marital relationship quality among couples in peri-urban Ethiopia. *Culture, Health & Sexuality*, 19(2), 267-278.
- Isanejad O, Alipour E, Rostami M, & Tajmiri M. (2021). The Effect of Halford Couple Relationship Education (CRE) on the Spouse Preservation Behaviors and primary Marital Relationship. *JARAC*; 3 (3) :45-54
- Letsa, L., Frempong, F., & Mensah, C. (2021). Perceived organisational justice and unethical work behaviour among hotel employees in Accra: the role of gender and marital status: Perceived organisational justice and unethical work behaviour among hotel employees in Accra: the role of gender and marital status. *African Journal of Hospitality and Tourism Management*, 3(1), 43-62.
- McMullen, R.E. (1986). *Handbook of cognitive therapy techniques*. New York: Norton.

- Opialla, S., Lutz, J., Schermiet, S., Hittmeyer, A., Jancke, L., Rufer, M., Holtforth, G., Herwig, U., & Brugl, A. (2015). Neural circuits of emotion regulation: a comparison of mindfulness-based and cognitive reappraisal strategies. *European Archives of Psychiatry and Clinical Neuroscience*, 256(1), 45-55.
- Petrides, K.V., Gomez, M.G., & Perez-Gonzalez, J. (2017). Pathways into psychopathology: Modeling the effects of trait emotional intelligence, mindfulness, and irrational beliefs in a clinical sample. *Clinical psychology & psychotherapy*, 24(5), 1130-1141.
- Pines, A. M., Neal, M. B., Hammer, L. B., & Ickson, T. (2011). Job burnout and couple burnout in
- Rana, M., & Guleria, V. (2022). Examining The Impact of Restorative Justice On 'Marital Rape' In India: A Human Rights Approach. *Journal of Positive School Psychology*, 6(8), 10511-10517.
- Stanley, S. M., Amato, P. R., Johnson, C. A., & Markman, H. J. (2006). Premarital education, marital quality, and marital stability: findings from a large, random household survey. *Journal of Family Psychology*, 20(1), 117.
- Tikdari nejad, A., & Khezri Moghadam, N. (2017). Relationship between Irrational Beliefs and Marital Conflicts in Couples Based on Rational-Emotive Behavior Therapy. *Patient safety & Quality improvement*. 5(2), 526-530.
- Topkaya, N., Şahin, E., & Mehel, F. (2021)- Relationship-specific irrational beliefs and relationship satisfaction in intimate relationships. *Current Psychology*, 1-13.

پرسشنامه تنظیم هیجانی

ردیف	وقتی شرایط نامطلوب و تجربه تلخی پیش می آید:	همواره	اغلب	معمولا	گاهی	هرگز
۱	احساس می‌کنم که من مسئول وضعیت پیش آمده هستم					
۲	فکر می‌کنم که در اصل من عامل وضعیت پیش آمده هستم					
۳	فکر می‌کنم باید بپذیرم که اتفاقی است که افتاده است					
۴	فکر می‌کنم باید وضعیت پیش آمده را بپذیرم					
۵	اغلب به احساسات خودم در مورد آنچه تجربه کرده‌ام فکر می‌کنم					
۶	ذهنم مدام به افکار و احساساتم در مورد آنچه تجربه کرده‌ام مشغول است					
۷	به جای فکر کردن در مورد آنچه اتفاق افتاده است، به چیزهای جالب و خوشایند دیگر فکر می‌کنم					
۸	به جای فکر کردن در مورد آنچه اتفاق افتاده است، به تجربه‌های جالب‌تری که داشته‌ام فکر می‌کنم					
۹	به این فکر می‌کنم که چگونه وضعیت را تغییر دهم					
۱۰	به این فکر می‌کنم که چه کار بهتری می‌توانم انجام دهم					
۱۱	فکر می‌کنم می‌توانم از وضعیت پیش آمده درس بگیرم					
۱۲	فکر می‌کنم در نتیجه آنچه پیش آمده است، می‌توانم فرد قوی‌تری باشم					
۱۳	فکر می‌کنم در مقایسه با سایر تجربه‌ها و پیشامدها، آن قدر هم بد نبوده است					
۱۴	به خودم می‌گویم، در زندگی چیزهای بدتر از این هم وجود دارد					
۱۵	مدام به این فکر می‌کنم که چه تجربه بدی بود					
۱۶	مدام به این فکر می‌کنم که وضعیت وحشتناکی بود					

۱۷	احساس می‌کنم دیگران مسئول وضعیت پیش آمده هستند
۱۸	احساس می‌کنم که در اصل دیگران عامل وضعیت پیش آمده هستند

پرسشنامه باورهای غیرمنطقی

عبارت	کاملا مخالف	مخالف	نه مخالف نه موافق	موافق	کاملا موافق
برایم مهم است که دیگران مرا تایید کنند.	۱	۲	۳	۴	۵
هر حادثه و اتفاقی را بدون ترس و وحشت عاقلانه می‌پذیرم.	۱	۲	۳	۴	۵
انسان در هر شرایطی که بخواهد می‌تواند خوشحال باشد.	۱	۲	۳	۴	۵
احترام گذاشتن به دیگران را دوست دارم ولی نه به هر قیمتی.	۱	۲	۳	۴	۵
وقتی کاری که بر عهده من می‌باشد به هر اندازه‌ای که خسته کننده باشد سعی می‌کنم آن را انجام دهم.	۱	۲	۳	۴	۵
همیشه سعی می‌کنم در امور مهم با یک آدم قویتر از خودم مشورت کنم.	۱	۲	۳	۴	۵
تقریباً غیر ممکن است بتوان بر تاثیراتی که حوادث گذشته بر ما داشته اند تغییر ایجاد کرد.	۱	۲	۳	۴	۵
علاقه مند هستم همه مرا دوست داشته باشند.	۱	۲	۳	۴	۵
مایل نیستم با افراد قوی تر از خود به رقابت بپردازم.	۱	۲	۳	۴	۵
هر شخص خودش عامل اوضاع و احوال خودش است.	۱	۲	۳	۴	۵
اغلب نمی‌توانم بعضی دلواپسی‌ها را از خودم دور کنم.	۱	۲	۳	۴	۵
من از روبرو شدن با مشکلات دوری می‌کنم.	۱	۲	۳	۴	۵
دوست دارم در انجام دادن کارها موفق باشم ولی نه به هر قیمت.	۱	۲	۳	۴	۵
افراد فاسد باید بشدت تنبیه شوند.	۱	۲	۳	۴	۵
از چیزی که بدم می‌آید به شدت ناراحت می‌شوم.	۱	۲	۳	۴	۵
عامل بدبختی هر شخصی خودش می‌باشد.	۱	۲	۳	۴	۵
انسان بشدت متأثر از گذشته خود است.	۱	۲	۳	۴	۵
در زندگی ما بعضی مشکلات به طور طبیعی وجود دارند.	۱	۲	۳	۴	۵
برایم مهم است که در هر کاری موفق باشم.	۱	۲	۳	۴	۵
واقعیت‌ها را بپذیرفت، هرچند موافق خواست ما باشد.	۱	۲	۳	۴	۵
یک فرد همیشه غمگین و عصبی نخواهد بود مگر آنکه خودش بخواهد.	۱	۲	۳	۴	۵
من جرات دل به دریا زدن را ندارم.	۱	۲	۳	۴	۵
بیشترین مشکل انسان این است که نمی‌تواند به خوشحالی مطلوب خود برسد.	۱	۲	۳	۴	۵
به ندرت به خاطر مسایل آینده نگران می‌شوم.	۱	۲	۳	۴	۵
ما در جهانی پر از شانس و تصادف زندگی می‌کنیم.	۱	۲	۳	۴	۵
دوست دارم مورد تایید دیگران واقع شوم اما حتما لازم نیست.	۱	۲	۳	۴	۵
هیچ حادثه‌ای خود به خود ما را آشفته نمی‌کند، بلکه برداشت ما از آن باعث ناراحتی ما می‌شود.	۱	۲	۳	۴	۵
ما اسیر اعمال گذشته خود هستیم.	۱	۲	۳	۴	۵
اغلب نگران این هستم که دیگران تا چه اندازه مرا تایید می‌کنند.	۱	۲	۳	۴	۵
اگر اشتباه کنم به شدت عصبانی می‌شوم.	۱	۲	۳	۴	۵
من زندگی را آسان می‌گیرم.	۱	۲	۳	۴	۵
ترسی که از بعضی چیزها دارم نمی‌توانم از زندگی خود دور کنم.	۱	۲	۳	۴	۵

۵	۴	۳	۲	۱	یک اتفاق می‌تواند زندگی انسان را آنچنان تحت تاثیر قرار دهد که اثر آن برای همیشه باقی بماند.
۵	۴	۳	۲	۱	معمولاً از کوچک ترین اتفاق بدی به شدت ناراحت می‌شوم.
۵	۴	۳	۲	۱	از داشتن مسولیت متنفرم.
۵	۴	۳	۲	۱	احساس می‌کنم هر کاری را باید از را درست خودش انجام داد.
۵	۴	۳	۲	۱	به ندرت به خاطر اشتباه دیگران عصبی می‌شوم.
۵	۴	۳	۲	۱	هر شخصی خودش جهنم خشم و ناراحتی را در دل خود ایجاد می‌کند.
۵	۴	۳	۲	۱	من اغلب نگرانم که اگر در یک موقعیت خطرناک قرار بگیریم چه باید بکنم.
۵	۴	۳	۲	۱	انتظار ندارم دیگران به فکر آسایش و رفاه من باشند.

پرسشنامه تعهد زناشویی

سوالات		کاملاً مخالف	مخالف	نه مخالف نه موافق	موافق	کاملاً موافق
۱	من و همسرم به راحتی احساساتمان را برای یکدیگر بیان می‌کنیم.					
۲	هنگامی که من و همسرم روی موضوع بحث می‌کنیم به سختی به توافق می‌رسیم. (R)					
۳	من نسبت به همسرم خیلی متعهد هستم.					
۴	همسرم به احساسات من توجه نمی‌کند. (R)					
۵	همسرم را فردی وفادار می‌دانم.					
۶	من از گفتگو با همسرم لذت نمی‌برم. (R)					
۷	آرزو می‌کنم که همسرم نسبت به من بیشتر محبت و عشق ابراز می‌کرد. (R)					
۸	همسرم من را یک فرد ارزشمند می‌داند.					
۹	برایم سخت است که به همسرم بگویم دوستش دارم. (R)					
۱۰	گاهی اوقات به همسرم دروغ می‌گویم. (R)					
۱۱	از دواج باعث شده است که بیشتر از قبل خود را ارزشمند بدانم.					
۱۲	هنگامی که من از دست همسرم دلخور می‌شوم قادرم این احساسم را به او بگویم.					
۱۳	اگر قرار باشد دوباره از اول شروع کنم با همین فرد ازدواج خواهم کرد.					
۱۴	گاهی اوقات من افکار و عقایدی دارم که دوست ندارم به همسرم بگویم. (R)					
۱۵	من از داشتن رابطه جنسی با همسرم رضایت ندارم. (R)					
۱۶	همسرم مرا درک نمی‌کند. (R)					
۱۷	رابطه جنسی ما رضایت بخش وبدون مشکل است.					
۱۸	همسرم در مورد عقاید و افکارش با من صحبت نمی‌کند.					
۱۹	من و همسرم از بودن در کنار هم لذت نمی‌بریم. (R)					
۲۰	من نمی‌توانم همه چیزهایی که دوست دارم به همسرم بگویم. (R)					
۲۱	از دواج به من کمک کرده تا به اهدافی که در زندگیم ترسیم کرده بودم برسم.					
۲۲	از دواج کاملاً من را محدود کرده است. (R)					
۲۳	هنگامی که مشکلی برایمان بوجود می‌آید من و همسرم سعی در حل آن می‌کنیم.					
۲۴	من مطمئن هستم که می‌توانیم مشاجراتی که بین ما پیش می‌آید را حل کنیم.					
۲۵	مرتب همسرم را می‌بوسم و نوازش می‌کنم.					
۲۶	همسرم از اینکه گاهی اوقات در کنار دوستان یا خانواده ام باشم مخالفت نمی‌کند.					
۲۷	همسرم از لحاظ جنسی من را جلب می‌کند و برایم سکسی است.					

۲۸	من هرگز با همسرم بحث و جدل نداشته‌ام.
۲۹	همسرم بهترین دوست من است.
۳۰	همسرم به جز من به شخص دیگری فکر نمی‌کند.
۳۱	همسرم به اهداف شخصی من احترام می‌گذارد.
۳۲	همسرم من را سکسی و جذاب می‌داند.
۳۳	من و همسرم برای استقلال یکدیگر ارزش قائل هستیم.
۳۴	حاضریم برای اجتناب از درگیری با همسر، هرکاری بکنم.
۳۵	مدت زمانی که با اقوام و دوستانم صرف می‌کنم، کافی است.
۳۶	در زندگی ما، شوهر رهبر خانواده است.
۳۷	حتی اگر زن خارج از خانه کارمی‌کند، باز هم باید مسؤول اداره خانه باشد.
۳۸	من و همسرم به خاطر عقاید مذهبی مان، احساس نزدیکی بیشتری می‌کنیم.
۳۹	احساس می‌کنم با دوست داشتن همسر، بهتر می‌توانم عشق به خدا را درک کنم.
۴۰	عبادت کردن همراه همسر، برایم مهم است.
۴۱	در میان گذاشتن ارزشهای مذهبی، به رابطه ما کمک می‌کند.
۴۲	همسرم همیشه شنونده خوبی است.
۴۳	رابطه بسیار خوبی با همسرم دارم.
۴۴	همسرم خلق و خوی مرا کاملاً می‌شناسد و آنها را قبول دارد.

پرسشنامه عدالت زناشویی

الف: در خانواده شما مسئولیت انجام کارهای درون خانه با چه کسی است؟

تنها با من است.

بیشتر با من است.

کمی بیشتر از همسرم با من است.

به شکل برابر با هر دویمان است.

کمی بیشتر از من با همسرم است.

بیشتر با همسرم است.

تنها با همسرم است.

الف: در خانواده شما مسئولیت تأمین هزینه‌های زندگی با چه کسی است؟

تنها با من است

بیشتر با من است

کمی بیشتر از همسرم با من است

به شکل برابر با هر دویمان است

کمی بیشتر از من با همسرم است

بیشتر با همسرم است.

تنها با همسرم است.

۳ ب: با توجه به پاسخ سؤال قبل، رفتار خود و همسرتان را در تأمین هزینه‌های زندگی خانواده خود چه مقدار عادلانه می‌بینید؟

رفتار همسرم کاملاً غیرعادلانه است.

رفتار همسرم خیلی غیرعادلانه است.

رفتار همسرم کمی غیرعادلانه است.

رفتار هر دویمان عادلانه است.

رفتار من کمی غیرعادلانه است.

رفتار من خیلی غیرعادلانه است.

رفتار من کاملاً غیرعادلانه است.

۴ الف: در خانواده شما تصمیم‌گیری‌ها با چه کسی است؟

تنها با من است

بیشتر با من است
کمی بیشتر از همسر من با من است
به شکل برابر با هر دویمان است
کمی بیشتر از من با همسر من است
بیشتر با همسر من است
تنها با همسر من است

۴.ب: با توجه به پاسخ خود به سؤال قبل، رفتار خود و همسران در تصمیم‌گیری‌ها را تا چه حدی عادلانه می‌بینید؟

رفتار همسر من کاملاً غیرعادلانه است.
رفتار همسر من خیلی غیرعادلانه است.
رفتار همسر من کمی غیرعادلانه است.
رفتار هر دو من عادلانه است.
رفتار من کمی غیرعادلانه است.
رفتار من خیلی غیرعادلانه است.
رفتار من کاملاً غیرعادلانه است.

الف: مقدار احترامی که در خانواده شما برای دوستان شما و دوستان همسران وجود دارد را با هم مقایسه کرده و یکی از گزینه‌های زیر

را علامت بزنید؟

برای دوستان من خیلی بیشتر است.
برای دوستان من بیشتر است.
برای دوستان من کمی بیشتر است.
برای دوستان هر دو ما مساوی است.
برای دوستان همسر من کمی بیشتر است.
برای دوستان همسر من بیشتر است.
برای دوستان همسر من خیلی بیشتر است.

ب: با توجه به پاسخ خود به سؤال قبل در مورد احترام برای دوستان خود و همسران این وضعیت را تا چه حدی عادلانه می‌بینید؟

رفتار همسر من کاملاً غیرعادلانه است.
رفتار همسر من خیلی غیرعادلانه است.
رفتار همسر من کمی غیرعادلانه است.
رفتار هر دو من عادلانه است.
رفتار من کمی غیرعادلانه است.
رفتار من خیلی غیرعادلانه است.
رفتار من کاملاً غیرعادلانه است.

۶.الف: مقدار احترامی که در خانواده شما برای خانواده‌ی پدری شما و همسران وجود دارد را با هم مقایسه کرده و یکی از گزینه‌های

زیر را علامت بزنید؟

برای خانواده‌ی من خیلی بیشتر است.
برای خانواده‌ی من بیشتر است.
برای خانواده‌ی من کمی بیشتر است.
برای هر دو خانواده مساوی است.
برای خانواده‌ی همسر من کمی بیشتر است.
برای خانواده‌ی همسر من بیشتر است.
برای خانواده‌ی همسر من خیلی بیشتر است.

ب: با توجه به پاسخ خود به سؤال قبل در مورد احترام برای خانواده خود و همسران این وضعیت را تا چه حدی عادلانه می‌بینید؟

برای من کاملاً غیرعادلانه است.
برای من خیلی غیرعادلانه است.
برای من کمی غیرعادلانه است.
برای هر دو من عادلانه است.
برای همسر من کمی غیرعادلانه است.
برای همسر من خیلی غیرعادلانه است.

برای همسر کم‌آزادی غیرعادلانه است. یلی غیرعادلانه است. رای من کمی غیر

الف: مقدار آزادی که در خانواده شما برای شما و همسران در داشتن شغل یا ادامه تحصیل وجود دارد را باهم مقایسه کرده و یکی از

گزینه‌های زیر را علامت بزنید؟

آزادی من خیلی بیشتر است.

آزادی من بیشتر است.

آزادی من کمی بیشتر است.

برای هر دوی ما مساوی است.

آزادی همسر کم‌آزادی بیشتر است

آزادی همسر بیشتر است

آزادی همسر خیلی بیشتر است.

۷. ب: با توجه به پاسخ خود به سؤال قبل مقدار آزادی که در خانواده شما برای شما و همسران در داشتن شغل یا ادامه تحصیل وجود

دارد را تا چه حدی عادلانه می‌بینید؟

برای من کاملاً غیرعادلانه است.

برای من خیلی غیرعادلانه است.

برای من کمی غیرعادلانه است.

برای هر دوی ما عادلانه است.

برای همسر کم‌آزادی غیرعادلانه است.

برای همسر خیلی غیرعادلانه است.

برای همسر کاملاً غیرعادلانه است.

الف: مقدار آزادی که در خانواده شما برای شما و همسران در پرداختن به علایق شخصی چون فعالیت‌های هنری، ورزشی و بازدید از

مکان‌های موردعلاقه، تفریح با دوستان وجود دارد را باهم مقایسه کرده و یکی از گزینه‌های زیر را علامت بزنید؟

آزادی من خیلی بیشتر است.

آزادی من بیشتر است.

آزادی من کمی بیشتر است.

برای هر دوی ما مساوی است.

آزادی همسر کم‌آزادی بیشتر است

آزادی همسر بیشتر است

آزادی همسر خیلی بیشتر است.

۸. ب: با توجه به پاسخ خود به سؤال قبل مقدار آزادی که در خانواده شما برای شما و همسران وجود دارد را تا چه حدی عادلانه

می‌بینید؟

برای من کاملاً غیرعادلانه است.

برای من خیلی غیرعادلانه است.

برای من کمی غیرعادلانه است.

برای هر دوی ما عادلانه است.

برای همسر کم‌آزادی غیرعادلانه است.

برای همسر خیلی غیرعادلانه است.

برای همسر کاملاً غیرعادلانه است.

۹. الف: مقدار تلاشی که شما برای رضایت به همسران و همسران برای رضایت شما در زمینه‌های مسائل جنسی انجام می‌دهید را باهم

مقایسه کرده و یکی از گزینه‌های زیر را علامت بزنید؟

تلاش من خیلی بیشتر است.

تلاش من بیشتر است.

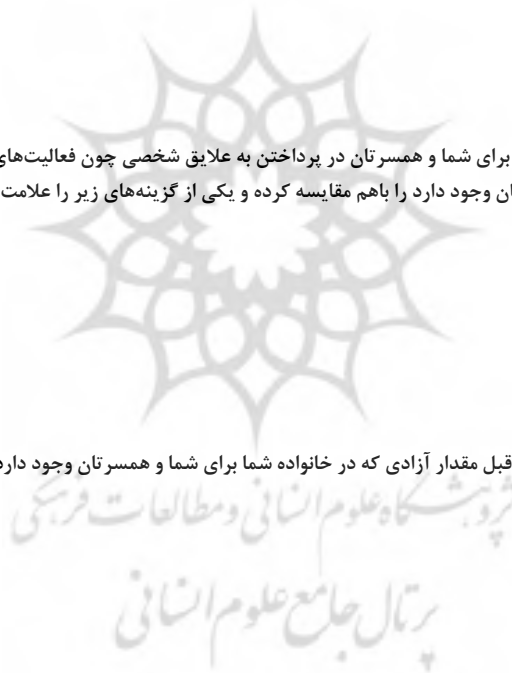
تلاش من کمی بیشتر است.

تلاش هر دوی ما مساوی است.

تلاش همسر کم‌آزادی بیشتر است

تلاش همسر بیشتر است

تلاش همسر خیلی بیشتر است.

۹.ب: با توجه به پاسخ خود به سؤال قبل رفتار خود و همسران را در جلب رضایت همدیگر در زمینه مسائل جنسی تا چه حدی عادلانه می‌بینید؟

- رفتار همسرم کاملاً غیرعادلانه است.
- رفتار همسرم خیلی غیرعادلانه است.
- رفتار همسرم کمی غیرعادلانه است.
- رفتار هردوی ما عادلانه است.
- رفتار من کمی غیرعادلانه است.
- رفتار من خیلی غیرعادلانه است.
- رفتار من کاملاً غیرعادلانه است.

۱۰.الف: مقدار تلاشی که شما برای رضایت به همسران و همسران برای رضایت شما در زمینه درک و نگرانی در موقعیت‌های سخت انجام می‌دهید را باهم مقایسه کرده و یکی از گزینه‌های زیر را علامت بزنید؟

- من برای همسرم خیلی بیشتر است.
- من برای همسرم بیشتر است.
- من برای همسرم کمی بیشتر است.
- برای هردوی ما مساوی است.
- همسرم برای من کمی بیشتر است.
- همسرم برای من بیشتر است.
- همسرم برای من خیلی بیشتر است.

ب: با توجه به پاسخ خود به سؤال قبل رفتار خود و همسران را در جلب رضایت همدیگر در زمینه درک و نگرانی در موقعیت‌های سخت تا چه حدی عادلانه می‌بینید؟

- رفتار همسرم کاملاً غیرعادلانه است.
- رفتار همسرم خیلی غیرعادلانه است.
- رفتار همسرم کمی غیرعادلانه است.
- رفتار هردوی ما عادلانه است.
- رفتار من کمی غیرعادلانه است.
- رفتار من خیلی غیرعادلانه است.
- رفتار من کاملاً غیرعادلانه است.

۱۱.الف: مقدار تلاشی که شما برای رضایت به همسران و همسران برای رضایت شما در زمینه تعهد نشان دادن برای یکدیگر انجام می‌دهید را باهم مقایسه کرده و یکی از گزینه‌های زیر را علامت بزنید؟

- تعهد و پایبندی من خیلی بیشتر است.
- تعهد و پایبندی من بیشتر است.
- تعهد و پایبندی من کمی بیشتر است.
- هردوی ما مساوی است.
- تعهد و پایبندی همسرم کمی بیشتر است.
- تعهد و پایبندی همسرم بیشتر است.
- تعهد و پایبندی همسرم خیلی بیشتر است.

ب: با توجه به پاسخ خود به سؤال قبل رفتار خود و همسران را در جلب رضایت همدیگر در زمینه تعهد نشان دادن برای یکدیگر را تا چه حدی عادلانه می‌بینید؟

- رفتار همسرم کاملاً غیرعادلانه است.
- رفتار همسرم خیلی غیرعادلانه است.
- رفتار همسرم کمی غیرعادلانه است.
- رفتار هردوی ما عادلانه است.
- رفتار من کمی غیرعادلانه است.
- رفتار من خیلی غیرعادلانه است.
- رفتار من کاملاً غیرعادلانه است.

۱۲.الف: مقدار تلاشی که شما برای رضایت به همسران و همسران برای رضایت شما در زمینه تلاش برای خوب نگاه داشتن رابطه زناشویی خود انجام می‌دهید را باهم مقایسه کرده و یکی از گزینه‌های زیر را علامت بزنید؟

تلاش من خیلی بیشتر است

تلاش من بیشتر است.

تلاش من کمی بیشتر است.

تلاش هردوی ما مساوی است.

تلاش همسر من کمی بیشتر است.

تلاش همسر من بیشتر است.

تلاش همسر من خیلی بیشتر است.

۱۲. ب: با توجه به پاسخ خود به سؤال قبل رفتار خود و همسران در جلب رضایت یکدیگر در زمینه خوب نگه داشتن رابطه‌ی زناشویی

خود تا چه حدی عادلانه می‌بینید؟

رفتار همسر من کاملاً غیرعادلانه است.

رفتار همسر من خیلی غیرعادلانه است.

رفتار همسر من کمی غیرعادلانه است.

رفتار هردوی ما عادلانه است.

رفتار من کمی غیرعادلانه است.

رفتار من خیلی غیرعادلانه است.

رفتار من کاملاً غیرعادلانه است.

الف: مقدار تلاشی که شما برای رضایت به همسران و همسران برای رضایت شما در زمینه‌ی قدردانی از فعالیت‌های یکدیگر انجام

می‌دهید را با هم مقایسه کرده و یکی از گزینه‌های زیر را علامت بزنید؟

قدردانی من خیلی بیشتر است

قدردانی من بیشتر است.

قدردانی من کمی بیشتر است.

قدردانی هردوی ما برای هم مساوی است.

قدردانی همسر من کمی بیشتر است.

قدردانی همسر من بیشتر است.

قدردانی همسر من خیلی بیشتر است.

۱۳. ب: با توجه به پاسخ خود به سؤال قبل، رفتار خود و همسران در جلی رضایت یکدیگر در زمینه‌ی قدردانی از کارهای یکدیگر را تا

چه حدی عادلانه می‌بینید؟

رفتار همسر من کاملاً غیرعادلانه است.

رفتار همسر من خیلی غیرعادلانه است.

رفتار همسر من کمی غیرعادلانه است.

رفتار هردوی ما عادلانه است.

رفتار من کمی غیرعادلانه است.

رفتار من خیلی غیرعادلانه است.

رفتار من کاملاً غیرعادلانه است.

Structural model of marital commitment based on irrational beliefs and marital justice with the mediation of cognitive emotion regulation

Fatemeh. Malma Ghobadi¹, *Elha., Salehi Rizi*^{2*} & Abdolreza. Afzood³

Abstract

Aim: The purpose of this research is to investigate the structural model of marital commitment based on irrational beliefs and marital justice with the mediation of cognitive emotion regulation. **Methods:** The research method was correlation and structural equation modeling. The statistical population in this research included all couples who referred to Tehran counseling centers in 2021. Purposive sampling method was used to select the research sample, so that 300 couples were selected as the sample group based on the criteria for entering and exiting the research. The research tools included the Jones Irrational Beliefs Questionnaire (1968), the Marital Commitment Questionnaire of Adams and Jones (1997), the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire of Garnefski and Kraaij (2006), and the Marital Justice Scale of Ghaffari et al. (2018). Structural equation modeling method was used for data analysis. **Results:** The results of the conceptual model test showed that the fit indices of the research model are in a favorable condition. Irrational beliefs have a significant indirect effect (through positive emotion regulation and negative emotion regulation) on couples' marital commitment ($p < 0.05$). Marital justice and self-efficacy affect patients' marital commitment through negative emotion regulation ($p < 0.05$). **Conclusion:** According to research findings, in counseling centers, to increase the level of marital commitment, it is necessary to pay attention to the antecedents of irrational beliefs and marital justice.

Keywords: marital commitment, irrational beliefs, marital justice, cognitive emotion regulation.

1. M.A. of Psychology, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran

2. *Corresponding author: M.A. of Psychology, Hormozgan University, Bandar Abbas, Iran
Email: esalehi44@gmail.com

3. PhD student in Counseling, Bojnord Branch, Islamic Azad University, Bojnord, Iran